

УДК 378.016:811.161.2'06:004.77

## ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ «СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА МОВА» У ВИШІ

Пашко Л.В.

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

У статті розкривається суть таких понять, як «хмара», «хмарні технології». Розглянуто можливі форми використання сервісу Google, Google Drive – безкоштовного хмарного сховища. Проаналізовано актуальність даного питання. Висвітлюється проблема використання хмарних технологій при вивченні курсу «Сучасна українська мова», запропоновано можливі способи та методи використання «хмарних технологій». У статті наголошується на активізації діяльності майбутніх учителів на заняттях і поза ними, на розвитку інтересу до навчання. Акцентується увага на перевагах використання «хмарних технологій» у мовній підготовці студентів.

**Ключові слова:** хмарні технології, сервіс Google, Google Drive, «хмарні сервіси», «хмаро орієнтоване середовище», компетентність, проектування, тестування, презентація, якість знань.

**П**остановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Однією з актуальних проблем вищої школи, зокрема підготовки вчителів початкових класів, є проблема формування творчої особистості, яка у навчальному процесі змогла б розкрити творчий потенціал кожного учня.

У Концепції НУШ, проєкті Закону «Про освіту» закладено: ключові компетентності, якими має володіти учень після закінчення школи, зокрема вільне володіння державною мовою, навичками спілкування між собою; наскрізні вміння – критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями,

оцінювати ризики, приймати рішення, вирішувати проблеми [Проєкт Закону «Про освіту»].

Експериментальні школи України першими відгукнулися на зміни – долучилися до використання хмарних технологій з вересня 2014 р. відповідно до наказу Міністерства освіти та науки України № 629 від 21.05.2014 р. «Про проведення дослідно-експериментальної роботи за темою «Хмарні сервіси в освіті» на базі загальноосвітніх навчальних закладів України».

Педагогічним вишам в першу чергу необхідно «впроваджувати нові методики, зміну формату спілкування учнів, учителів та батьків, упроваджувати проєктну роботу та навчання через діяльність». [Проєкт Закону «Про освіту»] Сучасна

молодь не уявляє себе без Інтернету – важливого джерела інформації, тому від вміння майбутніх учителів використовувати ІКТ, володіння новими формами і методами діяльності, зокрема хмарними технологіями, залежить розуміння і якості засвоєння знань учнями.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття.** Доступність навчання не залежно від місця та часу є перевагою використання хмарних технологій у навчальному процесі, тому й набуває поширення. Спеціальні наукові дослідження щодо використання «хмарних технологій», «хмаро орієнтованого середовища», «технологій хмарних обчислень», «хмарних сервісів» у своїй більшості присвячені теоретичним аспектам. Учені та педагоги намагаються знайти ефективні шляхи їх застосування (С.Г. Литвинова, О.С. Воронкін, І.Ю. Іванов, Н.В. Морзе, О.М. Спирін та інші). Проблеми спілкування учня і вчителя в педагогічному процесі, питання комунікативних інструментів організації набуття та засвоєння знань учнями були й залишаються актуальними (О. Савченко, Н. Морзе) В освіті відбуваються новітні процеси, пов'язані з розбудовою інформаційного простору. Вони вимагають від викладача знання інтернет-мереж, впровадження їх у навчальний процес [1, с. 23].

**Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.** Однією з актуальних проблем, пов'язаних з використанням хмарних технологій, є практичний аспект використання хмарних технологій у виші. Мають місце окремі наукові праці із зазначенням їх використання на уроках у середній школі. У підготовці майбутніх учителів бракує моделей співпраці студент – викладач, потребує більш ґрунтовного вивчення питання використання «хмарних технологій» на заняттях сучасної української мови.

**Мета статті** – показати можливості використання хмарних технологій (сервісу Google) в проектуванні заняття сучасної української мови у виші для кращого засвоєння та застосування знань на практиці.

**Предмет дослідження** – використання «хмарних технологій» при вивченні курсу «Сучасна українська мова» у виші.

Формування мовної компетентності студента через розвиток навичок та вмінь з сучасної української мови студентів факультету підготовки вчителів початкових класів передбачено програмою. Викладач сам вирішує питання організації навчального процесу, а саме: за допомогою традиційних інтерактивних методів навчання чи хмарних технологій.

Використання новітніх технологій сприяє підвищенню інтересу до вивчення сучасної української мови, відповідно підвищується якість знань.

По-перше, викладач має розробити власну методику роботи щодо спілкування зі студентами в «хмарі», по-друге, студентська аудиторія не повинна обмежуватися тільки виконанням завдань, а активно й творчо співпрацювати з викладачем. Навички співробітництва – це один із важливих компонентів сучасної нової школи.

Студенти повинні мати навички користування комп'ютером та Інтернетом, розумітися в межах поняття «хмара», «хмарні технології».

«Хмара» – це місце в Інтернеті, де можна зберегти різну інформацію з легким доступом до неї через комп'ютер, телефон чи будь-який пристрій, що підключений до Інтернету. Хмара – це «великий пул легко використовуваних і доступних віртуалізованих інформаційних ресурсів (обладнання, платформи розробки та сервіси)» [2].

«Хмарні технології» – технологія доступу до комп'ютерних ресурсів сервера і використання програмного забезпечення через Інтернет (виконувати обчислення, працювати на відстані).

Студенти повинні знати, що хмарні види сервісів – це всі сервіси, що надають свої послуги через Інтернет. Для організації навчального процесу засобами хмарних технологій часто використовуються сервіси Google та Microsoft.

Google Drive – безкоштовне хмарне сховище, де студенти можуть зберегти нароби на серверах в хмарі і ділитися ними з однокласниками в Інтернеті. Хмарне сховище, Диск, Gmail і Google Фото сумісні, тобто можна зберегти файли, повідомлення електронної пошти, фото на Диску. За допомогою форми Google можна планувати опитування (фронтальне, індивідуальне), тестування і отримувати результати в електронній таблиці, створювати презентації. Робота з Google-формами підходить для дистанційного навчання.

Почати слід з пошуковика, в якому вводимо слова «Google Drive», а потім переходимо за посиланням (можна знайти на головній сторінці іконку Google-диску).

Форми Google допоможуть зареєструвати студентів, здійснювати контроль успішності, проводити опитування, організувати групову діяльність і так далі.

Розглянемо такі види діяльності, як тестування, створення презентації.

#### Тестування

Натискаємо кнопку «Створити» і вибираємо зі списку рядок «Форма»

Відкривається вкладка «Нова форма». Створення тесту починаємо із завдання дизайн-форми (колір чи тематичне оформлення). Для тематичного оформлення натискаємо кнопку «Змінити тему» і обираємо відповідну тему збоку.

Угорі «Налаштування»: помітити «Збирати електронні адреси», «Відправляти відповіді чи ні», «Відправляти форму не більше одного разу», «Респонденти (студенти) можуть виправляти помилки, переглядати інші відповіді». Опитування студентів: додаються питання (зліва +), можна додати опис, зображення. Якщо потрібно створити тест чи презентацію, то тут же натискаємо «тест» чи «презентація» і налаштовуємо. Обов'язково зберігаємо.

Процес створення тесту починаємо з натискання кнопки «Змінити питання», а потім вводимо назву форми і пояснення (ввести прізвище, ім'я, факультет, групу). Далі створюємо перше питання. Обираємо зі списку тип нашого питання, відмічаємо галочкою «Зробити питання обов'язковим».

Наприклад: Виберіть рядок, у якому всі іменники чоловічого роду.

## 1. Тюль, любов, леді, денді.

Зберігаємо форму. Можна, натиснувши «Відповіді», встановити кількість балів чи позначити правильну відповідь тесту.

Друге питання додаємо, натиснувши кнопку «Додати елемент» і вибравши зі списку потрібний тип питання. Зберегти.

## 2. Онтаріо, дріб, таксі, роляль.

Далі 3, 4 питання.

## 3. \*Біль, полин, собака, поні.

## 4. Путь, фальш, Дніпро, геній.

Щоб переглянути створене, потрібно перейти за посиланням вгорі сторінки.

На вкладці редагування форми можна натиснути «Переглянути відповіді». У таблиці з'являться відповіді на наш тест.

Наступний етап – використовуючи поштові сервіси, розіслати посилання на тест студентам даної групи. Відповіді студентів з'являтимуться в таблиці (правильні відповіді можна виділити кольором).

## Презентація.

На головній сторінці Google-диску натискаємо кнопку «Створити» і вибираємо зі списку рядок «Презентації». Презентація створюється аналогічно Microsoft Office.

Для колективної роботи з інструментами Google на головній сторінці виділяємо потрібний документ, у верхньому меню натискаємо кнопку «Налаштування доступу»: потрібно ввести назву презентації, електронні адреси студентів, «Гото-

во». Зміни, внесені в презентацію, необхідно показувати студентам, тому натискаємо «Внесені зміни» (правий кут меню презентації). Тематика презентацій з української мови, наприклад: Чергування приголосних. Із життя фразеологізмів. Цікава орфографія. Будова слова. Складне речення.

Створення колективної презентації Google об'єднує студентів, допомагає візуалізувати матеріал власними висловлюваннями, додаванням зображення, відео, схем. Можна додати анімацію, застосовувати різні ефекти переходу між слайдами.

У роботі над проектами, додаючи фото, відео, цікаву особисті інформацію, студенти прагнуть показати оригінальність виконання завдання. Після проходження педагогічної практики майбутні вчителі відтворюють її у колективних мовних проектах (цікаві відеофрагменти уроків української мови, фотозвіти).

Студенти з цікавістю виконують завдання з різних розділів мови, зокрема графічних оформлень правил з української мови.

## Наприклад:

1. Розподілити слова на похідні й непохідні. До кожного похідного записати його непохідне. Визначити твірну основу й словотвірні засоби в похідних словах.

Ходити, рік, воля, друг, надходити, дружба, задумливість, боронити, бродити, сікти, січ, оборонець, говір, мовити, мовець, оборонський, говорити, мова, горілка, наука, учень, умова, жир, жити, брід, неволити, річний.

2. Пошук твірної основи (див. рис. 1).

3. Показати схематично злиття сполучення слів у одне слово (див. рис. 2).

4. Від твірної основи слів утворити прикметник із слово-

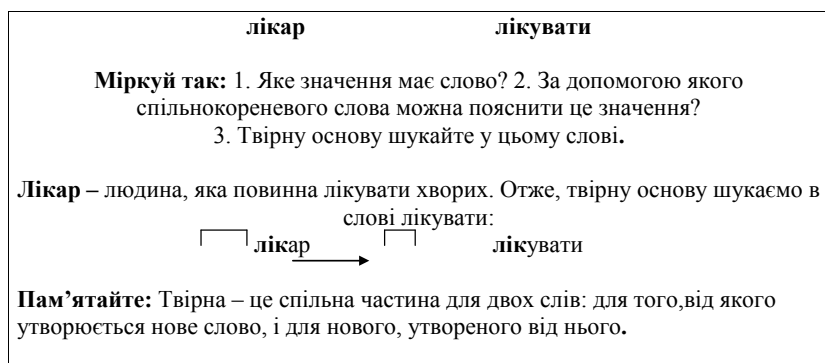


Рис. 1.

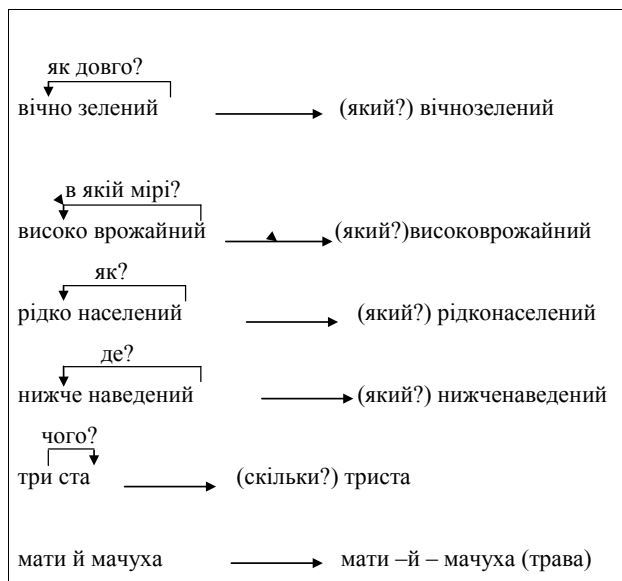


Рис. 2.

## СУФІКСАЛЬНИЙ СПОСІБ ТВОРЕННЯ ЯКІСНИХ ПРИКМЕТНИКІВ

Твірна основа	Прикметник із словотвірним суфіксом	Що означає прикметник
жил – (а)	→ жиливий	ознаку, виявлену достатньо або надмірно
сік –	→ соковитий	
гілл – (я)	→ гіллястий	
пісок –	→ піскуватий	неповноту ознаки або ознаку за схожістю (матеріалом)
земл – (я)	→ землястий	
зірк – (а)	→ зірчастий	
правд – (а)	→ правдивий	властивість особи чи предмета
вдум – (атися)	→ вдумливий	
колектив –	→ колективний	

Рис. 3.

творчим суфіксом. З'ясувати, що означає прикметник (див. рис. 3).

5. Спільна робота студентів. Знайти помилки у тексті, виділити кольором.

6. Редагувати текст.

7. Використання електронних словників – це один із сучасних способів збагачення лексичного запасу майбутніх учителів.

Урізноманітнювати роботу в хмарах реально тільки при постійному вивченні можливостей Google.

**Висновки.** Використання хмарних технологій при вивченні курсу «Сучасна українська мова» – це сучасний підхід до безперервного навчання із підтримкою мобільних технологій та сервісів со-

ціальних мереж. Хмарні технології дають можливість збереження даних у хмарах (їх не потрібно переносити з пристрою на пристрій). Швидкий доступ до власних матеріалів, виконання різноманітних видів навчальної діяльності, контролю, оцінювання, створення тестів, презентацій, проєктів роблять процес навчання інтерактивним.

Мотивація до навчання, розвиток умінь і навичок з мови, з методики використання хмарних технологій – це далеко не повний перелік переваг порівняно з традиційною методикою. З власного досвіду студенти розуміють наскільки цікавим може бути вивчення мови, а головне – вони готові застосовувати хмарні технології у своїй практичній діяльності.

## Список літератури:

1. Биков В. Ю. Технології хмарних обчислень, ІКТ-аутсорсінг та нові функції ІКТ-підрозділів навчальних закладів і наукових установ / В. Биков // Інформаційні технології в освіті. – 2011. – № 10. – С. 8-23.
2. Гриб'юк О. О. Перспективи впровадження хмарних технологій в освіті / О. О. Гриб'юк // Теорія та методика електронного навчання: збірник наукових праць (IV). – 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://lib.iitta.gov.ua/1111/1/grybyuk-stattya1hmary%2B\\_Copy.pdf](http://lib.iitta.gov.ua/1111/1/grybyuk-stattya1hmary%2B_Copy.pdf)
3. Іванов І. Ю. Спілкування та співробітництво на уроках мови й літератури з використанням хмарних технологій / І. Ю. Іванов // Науковий огляд. – 2014. – № 1, Том 2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [naukajournal.org/index.php/naukajournal/issue/download/5/3](http://naukajournal.org/index.php/naukajournal/issue/download/5/3)
4. Корицька Г. Сучасний урок української мови в умовах розвитку хмаро орієнтованих технологій / Г. Корицька // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2015. – № 4. – С. 33-39.
5. Литвинова С. Теоретичні засади моделювання й інтеграції сервісів хмаро орієнтованого навчального середовища // Моделювання й інтеграція сервісів хмаро орієнтованого навчального середовища: монографія / [Копняк Н., Корицька Г., Литвинова С., Носенко Ю., Пойда С., Седой В., Сіпачова О., Сокол І., Спирін О., Стромилло І., Шишкіна М.]; / за заг. ред. С. Г. Литвинової. – К.: ЦП «Компринт», 2015. – 163 с.
6. Литвинова С. Г. Формування On-line навчального середовища в загальноосвітніх навчальних закладах / С. Г. Литвинова // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2010. – № 8. – С. 25-27.
7. Електронні технології в системі образования [Електронний ресурс]. – Режим доступу. <http://som.fio.ru/getblob.asp?id=10007856#Тoc26155139>
8. Единая коллекция Цифровых Образовательных Ресурсов. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://school-collection.edu.ru>

**Пашко Л.В.**

ГВУЗ «Донбасский государственный педагогический университет»

## ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ОБЛАЧНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ПРИ ИЗУЧЕНИИ КУРСА «СОВРЕМЕННЫЙ УКРАИНСКИЙ ЯЗЫК» В ВУЗЕ

### Аннотация

В статье раскрывается суть таких понятий, как «облако», «облачные технологии». Рассмотрены возможные формы использования сервиса Google, Google Drive – бесплатного облачного хранилища. Проанализирована актуальность данного вопроса. Освещается проблема использования облачных технологий при изучении курса «Современный украинский язык», предложены возможные способы и методы использования «облачных технологий». В статье отмечается активизация деятельности будущих учителей на занятиях и вне их, развитие интереса к учебе. Акцентируется внимание на преимуществах использования «облачных технологий» в языковой подготовке студентов.

**Ключевые слова:** облачные технологии, сервис Google, Google Drive, «облачные сервисы», «Облако ориентированная среда», компетентность, проектирование, тестирование, презентация, качество знаний.

**Pashko L.V.**

SHEE «Donbass State Pedagogical University»

## **USE OF CHEMICAL TECHNOLOGIES AT THE STUDY OF THE COURSE «MODERN UKRAINIAN LANGUAGE» AT THE HEIGHT**

### **Summary**

The article reveals the essence of such concepts as «cloud», «cloud technologies». There are considered possible forms of using Google's service, Google Drive – free cloud storage. The relevance of this question is analyzed. The problem of using cloud technologies in the studying of the course «Modern Ukrainian language» is discussed, possible ways and methods of using «cloud technologies» are suggested. The article emphasizes the activation of the activities of future teachers in and out of classes, the development of interest in learning. Emphasizing on the benefits of using «cloud technologies» in language training of students.

**Keywords:** cloud technologies, Google service, Google Drive, «cloud services», «Cloud oriented environment», competence, design, testing, presentation, quality of knowledge.